

U.T.A
JÄRVI

Utajärvi

Hiiliviisaudesta elinvoimaa – ajankohtaiset hankkeet

Etäisyydet:
Oulu 60 km
Kajaani 129 km
Helsinki 600 km

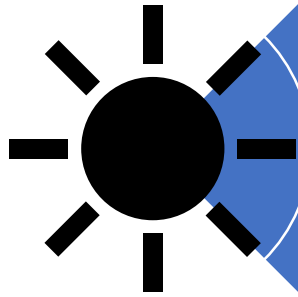
Pinta-ala: 1 735 km²

Väkiluku: 2 485
(1,49 as./km²)

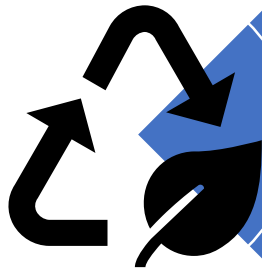

Sitoutuminen & johtaminen

Uusiutuva energia & vihreä vety

Biohiili & puu

Sitoutuminen & johtaminen

Kuntastrategia: **Hiiliviisaudesta elinvoimaa!**

Utajärvi kuuluu **HINKU-verkoston**.

HINKU-tavoitteiden saavuttamisen tueksi on laadittu **Resurssiviisauden tiekartta**, jossa tavoitteet ja tehokkaimmat toimenpiteet kasvihuonekaasupäästöjen ja muiden ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Samalla tavoitellaan

- taloudellista toimeliaisuutta ja työllisyyttä
- uusia liiketoimintamahdollisuuksia sekä
- asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä.

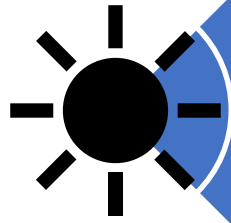
Johtamisen ja kehittämisen keskeisiä elementtejä:

- Pienen kunnan ketteryys ja sisäinen luottamus
- Elinkeinojohtotiimi, kunnan perustyökalut: kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristöluvitukset
- Utajärven Yrityspuisto Oy

HINKU-tavoite: 80 %
päästövähennys vuoteen
2030 mennessä vuoden
2007 tasosta

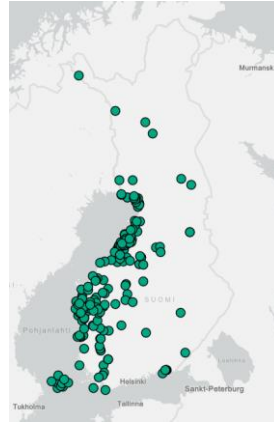
Hinku-kunnat 10/2023.
Pohjakartta: Maanmittauslaitos, Tilastokeskus.

Uusiutuva energia ja vihreä vety: tuulivoima

Tuulivoima on

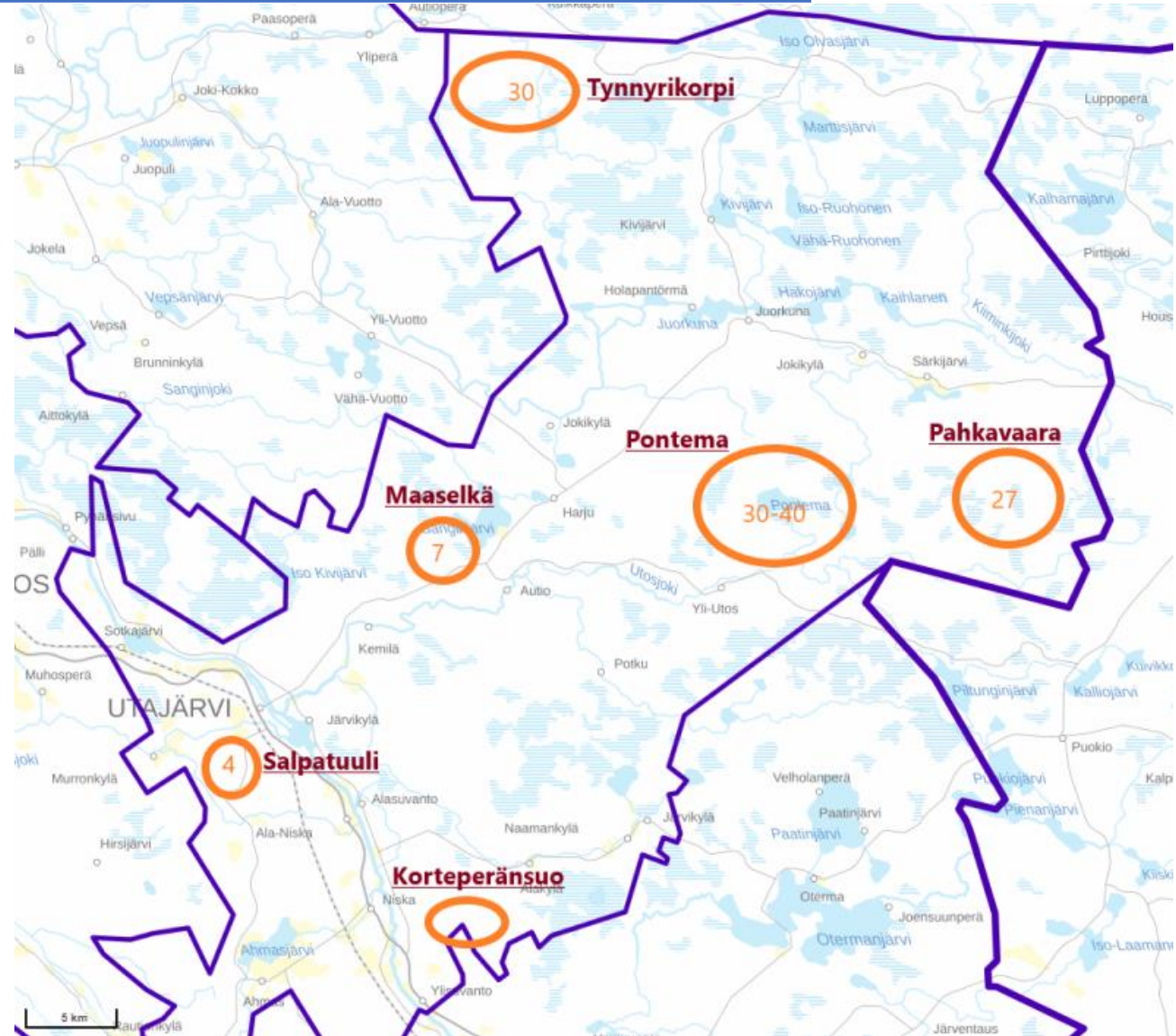
- halvin tapa tuottaa sähköä Suomessa,
- voimakkaasti kasvava energiantuotantomuoto varsinkin Pohjois-Pohjanmaalla ja
- edellytys sille, että voidaan tuottaa vihreää vetyä.

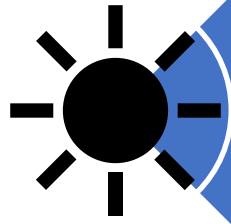

Tilanne Utajärvellä:

- Suunnitteilla: noin 130 myllyä. Suurimpien myllyjen teho 10 MW ja korkeus 300 m.
- Pahkavaaralle myönnetty rakennuslupa
- Osa tuulisähköstä tarkoitus jalostaa vihreäksi vedyksi Mustikkakankaan teollisuusalueella

Tuulivoimalla huomattava taloudellinen merkitys Utajärven taloudelle (kiinteistövero)!

Uusiutuva energia ja vihreä vety: aurinkovoima

Isosuo investointipäätös tehty!

- Aurinkopuisto rakennetaan entiselle turvetuotantoalueelle, valmis 2026
- Pinta-ala: 133 ha
- Teho: 102,5 MWp
- Vuosituotanto: 97 GWh

vertailun vuoksi: Sähkön kulutus Utajärven alueella oli 39 GWh vuonna 2021.

Periaatteessa pelkkä Isosuo tuottaisi niin paljon sähköä, että sillä voitaisiin valmistaa vuodessa noin 2100 tonnia vetyä.

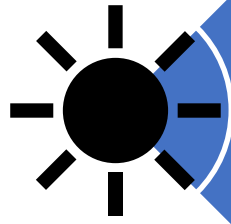

NYAB rakentaa Skarta Energyn kehittämän aurinkopuiston Utajärvelle

06.12.2023

NYABin osakkuusyhtiö Skarta Energy on tehnyt investointipäätöksen koskien Suomen suurinta aurinkopuistoa, joka rakennetaan Utajärven kuntaan Pohjois-Pohjanmaalle.

Uusiutuva energia ja vihreä vety: vihreä vety

Vihreän siirtymän tarjotin: 500 ha

- **Mustikkakangas (300 ha)**
- **Hietaselkä (200 ha)**

Teollisuusasemakaava

- Tulee olemassa olevan teollisuusalueen kylkeen
- Suunniteltu koko: 137 ha; koko asemakaava
- Rahoitusta haettu Ympäristöministeriöltä T/Kem-kaavoitukseen ja siihen liittyviin selvityksiin
- Alueen käyttötarkoitus:
  - Vihreän vedyn tuotanto, energialähteinä paikallinen aurinko- ja tuulivoima (Vierivoima®)
  - Vedyn tankkauspiste
  - Vedyn jatkojalostus, esim. vihreäksi ammoniakiksi, josta voi tehdä lannoitetta
  - Elektrolyysiprosessissa vapautuvan lämpöenergian hyödyntäminen

VETYTALOUS & VIERIVOIMA® UTAJÄRVELLÄ

Teollisuusalueet

Yritykset

Yritykset hyödyntävät alueella tuotettua sähköä ja vetyä, toistensa lopputuotteita sekä sivuvirtoja.

Vedyntuotanto

Mustikkakankaalle laaditaan vedyntuotannon ja jatkojalostuksen mahdollistava kaavamerkintä. Jatkossa sellainen saatetaan laatia myös Hietaselälle.

Tuulivoimala

Aurinkopuisto

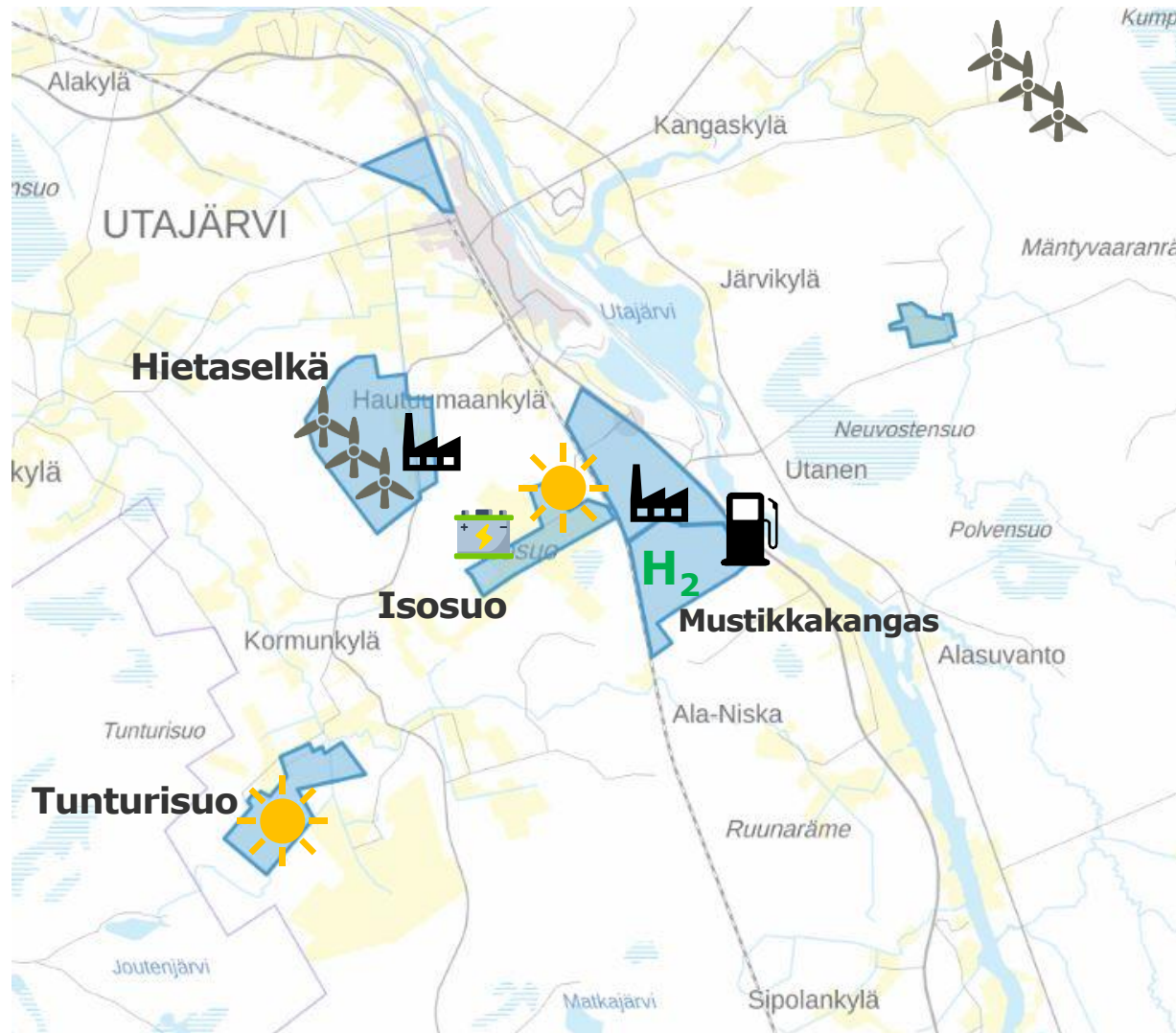
Isosuon aurinkopuiston rakentaminen on alkanut ja saadaan päätökseen vuoden 2026. Tunturisuon aurinkopuistolle on varaus.

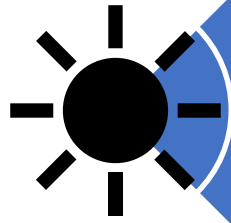

Vedyn tankkauspiste

Akku

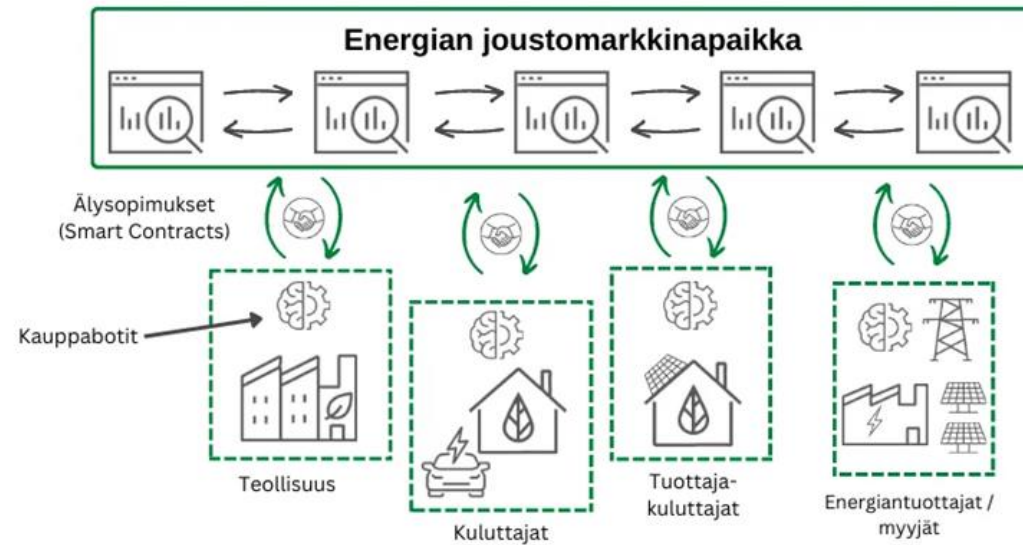
Uusiutuva energia ja vihreä vety: kulutusjousto

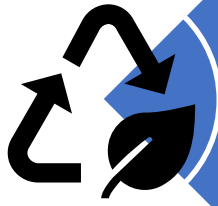
GLocalFlex -hanke

- Älykkäät sähköverkot
- Painopiste Utajärvellä: Mustikkakankaan teollisuusalue
- EU-laajuinen hanke, vetovastuu: VTT

Flaire -hanke

- Selvitetään kulutusjoustoan perustuvien ratkaisujen mahdollisuuksia ja esteitä kotitalouksissa ja kunnissa energiajärjestelmän muutosjoustoan ja vähähiilisyiden lisäämiseksi
- Vetovastuu: Oulun yliopisto

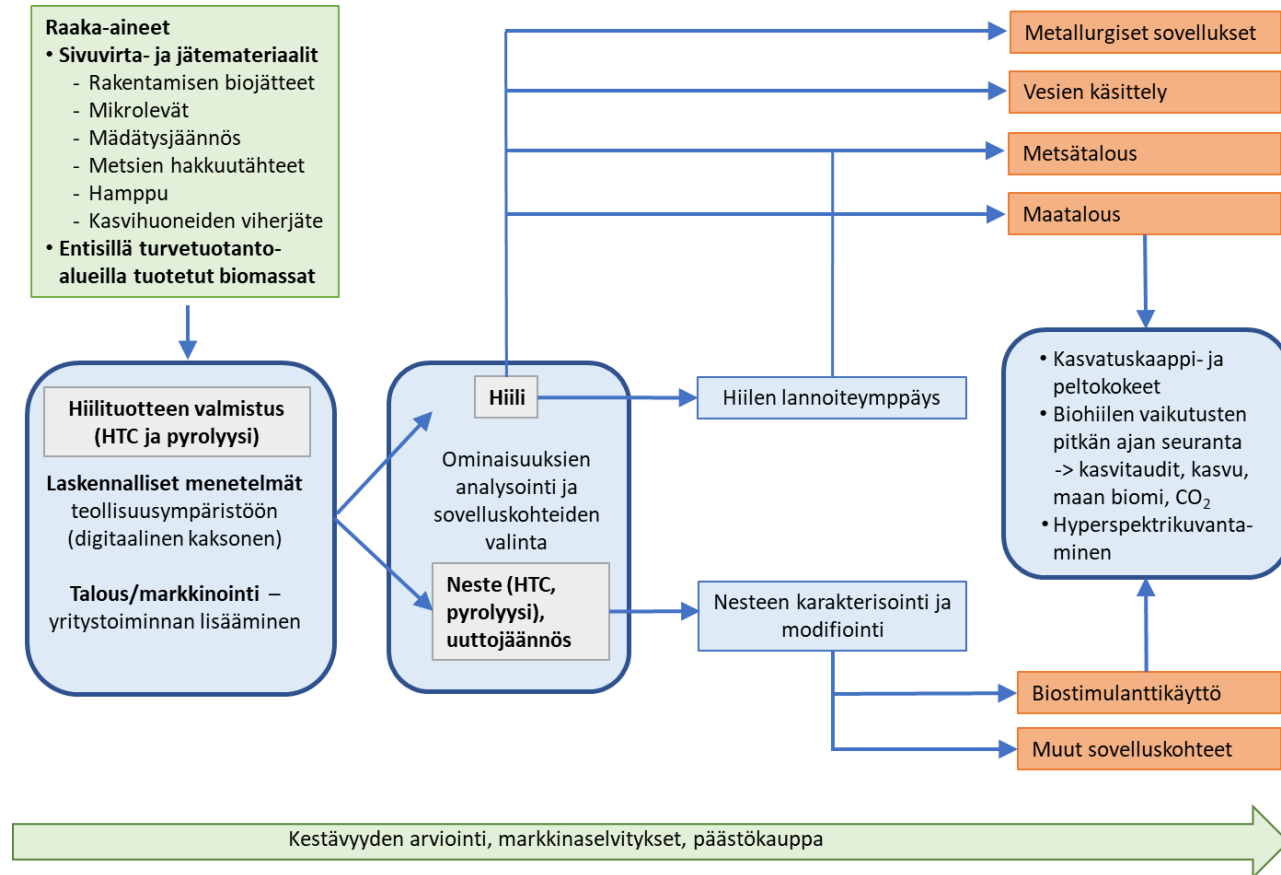

Biohiili ja puu: biohiili

Biohiilen aika -hanke

- Hanke kattaa biohiilen arvoketjun lähtien liikkeelle raaka-aineista ja niiden kasvattamisesta aina vaihtoehtoisten lopputuotteiden käyttöön saakka.
- Vetovastuu: Oulun yliopisto
- Utajärven kunta osatoteuttajana:
  - vetovastuu hankkeen tiedotuksesta
  - osallistuu lisäksi viljelykseen sopivien maa-alueiden kartoitukseen ja raaka-aineen viljelykokeisiin sekä selvittää hyödynnettävissä olevat alueelliset sivuvirrat ja biomassat (maa- ja metsätalous, kiertotalous jne.)
  - pienellä panoksella mukana mm. biohiilen käytön pilotoinnissa ja kestävyysarvioinnissa

Utajärvellä käynnistyi biohiilen tuotanto vuonna 2023. Hanke tukee tämän liiketoiminnan laajenemista, luoden uusia työpaikkoja ja toimentuloa.

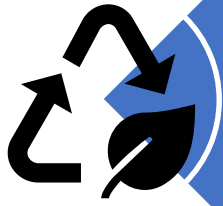

Euroopan unionin
osarahoittama

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

Biohiili ja puu: puu

Utajärven terminaali (UtaTe) -hanke

- Hankkeen tavoitteena on rakentaa terminaalia, jota paikalliset pk-yritykset voivat hyödyntää puu- ja metsätalouden sivuvirtojen sekä purkupuun varastointiin ja jatkojalostukseen.
- Hankkeen kesto: 01/2024 – 12/2024
- Kokonaisbudjetti: 680.050 €, josta EU:n rahoitusosuus 476.035 €

Euroopan unionin
osarahoittama

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

MUUTA...

Kiertotalous ja resurssiviisaus

Kiertotalouden green deal, Kiertola-hanke,
Kiertotalouden käsikirja

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

liikennekasvatus (pyöräilymerkki, liikennepuisto),
liikenneturvallisuus, kevyen liikenteen väylät

Luonnon monimuotoisuuden vaaliminen

Kiiminkijoen valuma-alueen hiiliviisas maankäyttö &
Kiiminkijoen ekologisen tilan parantaminen (lohijoki,
matkailukohde)

Rokua geopark + kansallispuisto

Kiitos!